

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

ในการค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การสร้างอัตลักษณ์การศึกษาอูร์สุลิน ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วยซิสเตอร์คณะอูร์สุลินแห่งสหภาพโรมัน ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้จัดการและผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย เชียงใหม่ ในอดีต 3 ท่านและปัจจุบัน 1 ท่าน คณะซิสเตอร์อูร์สุลินบ้านเรยีนา 5 ท่าน บ้านมาแตร์เดอี 2 ท่าน บ้านวาสุ 4 ท่าน ตัวแทนกลุ่มบุคลากรของโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย ได้แก่ คณะครูหัวหน้าฝ่าย 4 ท่าน คณะครูหัวหน้างานแผนกต่าง ๆ ครูผู้สอน ครูสนับสนุนการเรียนการสอน ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2554 รวม 24 ท่าน ศิษย์เก่า 5 ท่าน ผู้ปกครอง 4 ท่าน ตัวแทนนักเรียนคณะกรรมการร่วมพัฒนาโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัยเชียงใหม่ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 คน มัธยมศึกษาตอนต้น 13 คน และมัธยมศึกษาตอนปลาย 13 คน ผู้อำนวยการ โรงเรียนในเครือคณะอูร์สุลิน 2 ท่าน ผู้ประสานงานการศึกษาอูร์สุลิน 1 ท่าน และซิสเตอร์ที่ปรึกษาคุณแม่มหาธิการิณี 1 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือตัวผู้ศึกษาเอง โดยใช้วิธีการดังนี้

1. การสังเกตโดยการไปสนทนากับกลุ่มครูและนักเรียน เพื่อศึกษาบริบทของสภาพทั่วไปของโรงเรียน นักเรียน รวมถึงกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการจัดการเรียนการสอน ผู้ศึกษาได้แจกแบบบันทึกการสัมภาษณ์ ให้คณะครูบางท่าน และนักเรียนกลุ่มตัวแทนนักเรียน คณะกรรมการร่วมพัฒนาโรงเรียน โดยใช้วิธีจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองและตัวแทนครูที่มีน้ำใจอาสาช่วยเหลือในการเก็บแบบบันทึกการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ และผู้ศึกษาได้เข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ในการสัมมนาโครงการร่วมวางแผนพัฒนาโรงเรียน ซึ่งจัดโดยทีมผู้บริหารของโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย เชียงใหม่

2. การสัมภาษณ์ โดยผู้ศึกษาเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ดังนี้

ก) สัมภาษณ์ซิสเตอร์ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ในเครือของคณะทั้ง 4 โรงเรียน ผู้ประสานงานการศึกษาอัครทูต และซิสเตอร์ที่ปรึกษาคุณแม่มหาธิการิณี โดยวิธีบันทึกเสียงพร้อมการสนทนา และโดยการตอบแบบสอบถาม ซึ่งดำเนินการ ด้วยผู้ศึกษาเอง และส่งข้อมูลทางระบบอินเทอร์เน็ต

ข) การพบปะตัวแทนคณะครู โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเขียนแสดงความคิดเห็นในแบบบันทึกการสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาได้จัดทำขึ้น

ค) สัมภาษณ์ผู้ปกครอง โดยนัดหมายวันและเวลา มาพบกันเพื่อพูดคุย ถึงมุมมองความคิดเห็น ความเข้าใจถึง การสร้างอัตลักษณ์การศึกษาอัครทูต เป็นอย่างไร

ง) การติดต่อศิษย์เก่าทางระบบอินเทอร์เน็ต โดยส่งแบบบันทึกการสัมภาษณ์ สำหรับการตอบคำถามแสดงความคิดเห็นและส่งกลับโดยตัวแทนศิษย์เก่าท่านหนึ่งเป็นผู้รวบรวมส่งให้ ผู้ศึกษา

จ) สัมภาษณ์ตัวแทนนักเรียนคณะกรรมการร่วมพัฒนาโรงเรียน (นักเรียนสภาฯ) และให้นักเรียนได้ตอบแบบบันทึกการสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ศึกษาได้ติดต่อกับกลุ่มต่าง ๆ โดยทางโทรศัพท์ ทางระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อส่งข้อมูลและนัดหมายวันเวลาในการพบกัน ทุกอย่างได้ดำเนินไปได้ตามที่กำหนดไว้ จะมีปัญหาบ้าง คือในเรื่องการนัดหมายช่วงเวลากับผู้ปกครอง เนื่องจากเวลาของผู้ปกครอง ไม่สามารถที่จะมาได้ตรงกัน จึงต้องนัดวันเวลาช่วงบ่ายก่อน โรงเรียนเล็กเรียน ซึ่งสะดวกสำหรับผู้ปกครอง เพราะหลังจากพูดคุยกัน ก็สามารถรับลูกหลานกลับบ้านได้

2. การสัมภาษณ์ ผู้จัดการและผู้อำนวยการ โรงเรียนในเครืออัครทูตทุกท่าน ได้ให้เวลาและการพูดคุยกันเป็นไปด้วยดี ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการบันทึกเสียงของทุกท่านและนำมาให้ผู้ช่วยถอดเสียงและบันทึกเป็นเอกสารอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจะได้เก็บเป็นข้อมูลในการศึกษาต่อไป

3. การตอบแบบบันทึกการสัมภาษณ์นั้น ผู้ศึกษา ได้ติดต่อขอความช่วยเหลือผ่าน คณะครู ตัวแทนนักเรียนสภาและศิษย์เก่าโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัยด้วยตนเอง รวมทั้งส่งแบบบันทึกการสัมภาษณ์ ไปทางระบบอินเทอร์เน็ตด้วย เนื่องจากบางท่าน ไม่ได้อยู่ในเชียงใหม่ ทั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์ ความร่วมมือในการตอบแบบบันทึกการสัมภาษณ์ในครั้งนี้เป็นไปด้วยดี คุณครูหลายท่านที่เขียนตอบคำถาม ได้กล่าวว่า “...รู้สึกดีใจที่ได้ตอบคำถามจากซิสเตอร์ ซึ่งคำถาม

แต่ละข้อ เป็นคำถามที่สำคัญ ลึก ค่อนข้างตอบยากสักเล็กน้อย และต้องปฏิบัติจริง จึงจะตอบคำถามของซิสเตอร์ได้...” ผู้ศึกษา นำประสบการณ์ชีวิตจริงที่ทำงานในโรงเรียนมาตั้งคำถามเหล่านี้ด้วยตนเอง โดยยึดถือตามสภาพจริงและข้อมูลที่ได้รับนั้น เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามได้ฝึกปฏิบัติในชีวิตของตน หรือมีประสบการณ์บางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้อง จะสามารถตอบแบบสอบถามนั้นได้อย่างจริงใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นแบบพรรณนาตามสภาพข้อเท็จจริงที่ได้รับทางการสัมภาษณ์ส่วนตัว เป็นกลุ่ม จากแบบสอบถามและแบบบันทึกการสัมภาษณ์ ส่วนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ นั้น จะเป็นการแสดงความคิดเห็น โดยนำมาวิเคราะห์สภาพความเป็นจริงและการดำเนินการในอนาคตของการศึกษาออร์สูลินในประเทศไทยต่อไป

ช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ผู้ศึกษา ได้ทำการศึกษาข้อมูลของการศึกษาออร์สูลินจาก คณะซิสเตอร์ผู้บริหาร โรงเรียนในเครือออร์สูลิน โดยนำแบบสอบถามแจกไปที่กลุ่มบ้านซิสเตอร์ของคณะในกรุงเทพฯ สองบ้าน ได้แก่ บ้านมาแตร์เดอี และบ้านวาสุเทวี ส่วนในภาคเหนือ ได้แก่ บ้านเรยีนาและบ้านปิยมาตย์ เพื่อขอความคิดเห็นเรื่องการศึกษาอบรมของคณะออร์สูลิน บางรายไม่ถนัดตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษา ก็สัมภาษณ์กันสด ๆ สำหรับบุคลากรครู โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัยและกลุ่มนักเรียนคณะกรรมการร่วมพัฒนาโรงเรียน ซึ่งเป็นตัวแทนนักเรียนแกนนำของโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย ได้ทำการตอบแบบบันทึกการสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษา ได้ตั้งคำถามตามประสบการณ์ส่วนตัว ที่ต้องการทราบว่า ในภาคปฏิบัติจริงของการดำเนินชีวิตของผู้ที่ตอบคำถาม เป็นอย่างไร ในการมีส่วนร่วมและได้รับการฝึกอบรมจากคณะออร์สูลิน โดยเฉพาะในโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย รวมถึงการเสวนากับกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน บรรดาศิษย์เก่า ไม่ว่าจะเป็นด้วยการตอบแบบบันทึกการสัมภาษณ์ การส่งข้อมูลทางระบบอินเตอร์เน็ต หรือว่า การพบปะพูดคุยกันโดยตรง ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญและให้คุณค่าเป็นอย่างยิ่งต่อผู้ศึกษาในครั้งนี้ เป็นการเหลือवल้ง มองดูปัจจุบัน เพื่อการวางแผนสำหรับอนาคต ที่จะจัดการศึกษาแบบออร์สูลิน ให้ก้าวไปข้างหน้าในโลกยุคปัจจุบัน อันเป็นหน้าที่และพันธกิจของผู้มีส่วนร่วมกับการจัดศึกษาออร์สูลินในทุกระดับ

การสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม แบบบันทึกของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเครือโรงเรียนทั้งสี่โรงเรียน ทำให้ได้รับทราบและเข้าใจความคิดเห็น ความรู้สึกประทับใจและความห่วงใยในโรงเรียน ความปรารถนาดี กำลังใจ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการของโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย ฯลฯ เป็นข้อมูลสำคัญที่ผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนจะสามารถ

นำไปใคร่ครวญ พิจารณาว่า สิ่งใดเหมาะสมสำหรับนำไปพัฒนาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องของการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งการฝึกอบรมให้เป็นผู้หญิงไทยใจสากล ดังที่โรงเรียนได้ประชาสัมพันธ์ไว้ในโอกาสต่าง ๆ

อีกทั้งเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 ที่ผ่านมา ผู้ศึกษา ได้มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนากับทีมผู้บริหารของโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย ได้เห็นแนวทางการบริหารงานของทีมบริหารที่มุ่งพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าไปตามปรัชญาของโรงเรียนที่ยึดถือกันมาโดยตลอด

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า นอกเหนือจากการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารที่ได้ดำเนินการและปรากฏให้เห็นในบทที่ 1 และ 2 แล้ว วิธีการต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษา นำเสนอในบทนี้ ได้ช่วยให้ภาพของการสร้างอัตลักษณ์การศึกษาอัครสุลิน ที่เป็นวัตถุประสงค์หลักของการศึกษาแบบอิสระครั้งนี้ ชัดเจนขึ้น สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

